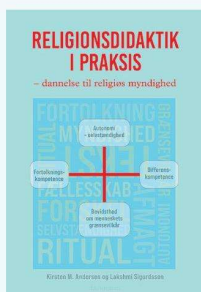

TEKST: VIVIAN LINNEBJERG, SOGNEPRÆST I VELLING

Religiøs myndighed II: Undervisningen skal give eleverne mulighed for at undersøge, hvad det vil sige at være menneske

Titel / Religionsdidaktik i praksis
– dannelse til religiøs myndighed
Forfatter / Kirsten M. Andersen,
Lakshmi Sigurdsson
Sidetæl / 291
Pris / 269,95 kr.
Forlag / Eksistensen 2020

”Jeg har ikke nogen pædagogiske redskaber, men jeg har passionen.” I skrivende stund udfoldes X Factor-sæsonen hver fredag på TV2, og således udtalte den kontante, men kærlige(?) dommer, Thomas Blachman, fredag den 12. marts om arbejdet med sin sammensatte gruppe *The Kubrix* (inden de røg ud af konkurrencen).

Jeg sætter mig her for at mene noget om en bog, jeg uden betænkning takkede ’ja’ til at anmelde her i *Tidende*, og uden andre forudsætninger end den, at jeg er sognepræst og i min egenskab heraf forestår forberedelsen for tre hold konfirmander. Jeg har i lighed med Thomas Blachman ikke et pædagogisk bagkatalog, jeg kan trække på – men jeg har passionen. Med det mener jeg, at jeg med skam må melde, at jeg ikke har

gjort mig store hverken pædagogiske eller teologiske tanker om den praksis, der nu engang er blevet min. Men jeg har hele tiden vidst, at jeg havde et ønske om at skabe et rum til at drøfte ’de ubestemte spørgsmål’ (jf. Michael Grimmitt, som jeg vender tilbage til) med mine konfirmander.

Forskellige institutioner rundet af samme historie
Forfatternes (for)mål er klart og tydeligt fra begyndelsen. De ønsker ”at give inspiration til religionsdidaktikkens praksis” og ”at stimulere til refleksion og udvikling af religionspædagogikken.” Dertil introducerer de tre begreber: *dannelse*, *religiøs* og *myndighed*, som er gennemgående og udfoldes på forskellig vis.

Bogen tager afsæt i et forskningsprojekt med deltagelse af fire lærere og fire præster, der arbejder med begrebet religiøs myndighed. Disse otte forløb beskrives og gennemgås i kapitel tre, som strækker sig over mange sider. Personligt var jeg mest optaget af to af lærernes forløb om det onde. Måske fordi emnet har en vis pastoral interesse, men nok i virkeligheden, fordi der i undervisernes didaktiske overvejelser over indhold, læremidler, elevinddragelse var både genkendelighed, til tider også overraskende, og godt nyt at lære, sådan rent pædagogisk. For eksempel fortæller en af lærerne (Jesper Bjarnemar, hvis forløb og refleksioner jeg fandt yderst brugbart), at han oplever, at mange elever er nødt til at prioritere i brugen af de-

res mentale ressourcer ved enten at forholde sig til opgaverne på et personligt plan uden faglighed eller omvendt fagligt uden at inkorporere sig selv. Uden tidligere at have forstået det, har jeg haft samme oplevelse.

Der er en fin pointe i forfatterens formodning om, at de to forskellige institutioner (skole og kirke) er rundet af den samme historie. Og også at vi opererer i samme farvand af kompleksitet, pluralitet, individualitet, globalisering, demografiske, faglige og modenhedsforskelle og derfor har de samme 'arbejdsvilkår'. Det er jo logisk nok, men jeg er alligevel præget af en tid og en tradition, hvor folkeskole og folkekirke ikke har meget til fælles – lige bortset fra konfirmandforberedelsen. Forfatterne gør også opmærksom på, at det er nyt at sætte fokus på religionsundervisning både blandt lærere og præster i én og samme bog. Det har været ganske velgørende for mit vedkommende.

To anmeldelser af samme bog

Sidste år udkom *Religionsdidaktik i praksis – Dannelse til religiøs myndighed* (Forlaget Eksistensen), der er skrevet af Kirsten M. Andersen og Lakshmi Sigurdsson, der begge underviser på læreruddannelsen. Bogen anlægger, som noget nyt, såvel et skoleperspektiv og et konfirmandforberedelsesperspektiv på religionsundervisningen, og åbner også for en tværprofessionel undersøgelse af, hvad undervisningen i skolefaget kristendomskundskab og kirkens konfirmandundervisning bidrager med. Redaktionen af *Grundtvigsk Tidende* har på den baggrund bedt en skolelærer og en præst om hver især at anmelde udgivelsen. Se anmeldelse nummer ét på de forrige sider.

De ubetingede spørgsmål

Mit største udbytte er klart hentet i kapitel 4, og jeg vil endda mene, at hvis ikke det var, fordi de otte forløb blev sat i perspektiv i dette kapitel, havde det (kap. 3) næsten været ligegyldig læsning, og for min skyld kunne materialet fra aktionsforskningsprojektet været forkortet en del. I kapitel 4 udfoldes bogens undertitel: *Dannelse til religiøs myndighed* – et begreb, som skole og kirke er fælles om for så vidt, at alle de involverede udtaler eksplicitte ønsker om at fremme inddragelse, refleksion og kritisk, selvstændig tænkning.

Begrebet belyses fra filosofiske, (religions)pædagogiske, didaktiske, historiske og teologiske vinkler, så man kommer helt ind i materien. Her introduceres den britiske religionspædagog Michael Grimmitt, som i sit bud på en læseplan til religionsundervisningen lægger vægt på elevernes mulighed for at undersøge, hvad det vil sige at være menneske, blandt andet med fokus på "de ubetingede spørgsmål".

Om at tænde et bål

Nu koketterede jeg indledningsvis med, at jeg ikke har pædagogiske forudsætninger eller har gjort mig pædagogiske overvejelser. Det er også sandt for så vidt, at jeg ikke er mig bevidst om eller har kendskab til pædagogiske teorier, der underbygger min praksis. Men det har ændret sig undervejs i læsningen. Jeg har fået sat ord på det, jeg tror på – som facilitator af konfirmandforberedelsen. I den forstand er forfatterens ambition indfriet: At stimulere til yderligere eksperimenter og udvikling af religionsdidaktikken.

Vil jeg så anbefale denne bog? Ja – til alle, der interesserer sig for dannelse til religiøs myndighed. Og gør vi ikke alle det i forhold til konfirmanderne? Med ydmygt håb om, at de bliver livsduelige mennesker, der kan forholde sig myndigt til deres eget liv, deres religiøsitet (hvad den nu er), deres omverden og de valg, de tager.

Ville jeg anskaffe mig bogen, hvis den ikke var som sendt fra himlen? Højest sandsynligt ikke, fordi min liste af fag- og skønlitteratur, allerede er vokset mig over hovedet. Men det er en skam. *Religionsdidaktik i praksis* har åbnet mine øjne og givet mig lyst til at kaste alt overbord og give mig i kast med dette udtømmelige felt, fordi uddannelse, som forfatterne skriver, ikke handler om at fylde en spand, men om at tænde et bål. ■

Der er en fin pointe i forfatterens formodning om, at de to forskellige institutioner (skole og kirke) er rundet af den samme historie. Og også at vi opererer i samme farvand af kompleksitet, pluralitet, individualitet, globalisering, demografiske, faglige og modenhedsforskelle og derfor har de samme 'arbejdsvilkår'!